

Előregyártott szerkezetek az építőknek

A kormány Gazdasági Bizottsága nemrégiben tárgyalta és tájékoztatóként tudomásul vette az építésügyi és városfejlesztési miniszter előterjesztését az építőipar el-látó anyagok és szerkezetet gyártó iparágak műszaki színvonalának és termelésének fejlesztéséről. Ennek az ipari bázisnak a korszerűsítésével és bővítésével kell ugyanis megalapozni az építőipar kapacitásának fejlesztését, és a negyedik ötéves tervben évi 7-9 százalékos növekedését.

Az előterjesztésben között az építőipari igények — szerint 55-65 százalékkal kell növelni a gyorsan szerelhető fém- és vasbeton épületelemek termelését. A könnyű fémvázas épületszerkezetek gyártására a Duna Vasmű rendelkezik be. Ózdon a nehéz és a közepes súlyú építőfém-szerkezetek tömeges előállítását célszerű megszervezni, s ezenkívül új ipari bázist kell kialakítani évente mintegy 20 ezer tonna acélszerkezetű ajtó, ablak és egyéb épületelemek ipari termék előállítására. Jelenlétben kiterjesztik az építési műanyagok felhasználását. 1970 és 1975 között előreláthatóan meg kell kétszerezni a termékek gyártását, és be kell vezetni számos újabb műanyag-szerkezet termelését. Az a cél ugyanis, hogy az építőipar ne csak anyagot, hanem minél több kész épületszerkezetet kapjon, amit változtatás, alakítás nélkül gyorsan beszerelhet, elhelyezhet az épületben. Az előterjesztés ugyanakkor figyelembe veszi a nemzetközi munkamegosztásból és árucseréből beszerzhető és értékesíthető anyagokat, szerkezeteket is.

Több ezerféle építőanyag, szerkezet, gép és berendezés termelésének fejlesztését kell összehangolni. Ezért az érdekeltektől minisztériumok tárcaközi bizottságot alakítottak, amely már megtartotta első ülését és meghatározta a munka ütemtervét.

Orosz nyelvi nyári szeminárium

Új programmal gazdagított a Szegedi Unnapi Hetek műsora: az idén első alkalommal rendezik meg az orosz nyelvi nyári szemináriumot.

Az ország-szerte egyedülálló rendezvény életre hívja azt a célt tűzték ki, hogy újabb alkalmat teremtsenek az orosz nyelv ismerőinek beszéd-készségük gyakorlására. A tegnapi, szerdán délután kezdődött, és július 20-án, vasárnap befejeződik továbbképzés résztvevői orosz nyelvű előadásokat hallgatnak, és orosz nyelvű beszélgetéseken vesznek részt. Hogy a nyelvgyakorlás minél hangulatosabb legyen, a vendégek — 100 magyar pedagógus, 35 észak-orosz, valamint 3 bolgár és 2 NDK-beli tanfolyamhallgató — városnézésen és különféle kirándulásokon vesznek majd részt. Ellátogatnak a szeminárium hallgatói többek között a Hódmezővásárhely melletti Mártélyra is, ahol a nagymúltú művészteleppel ismerkednek meg.

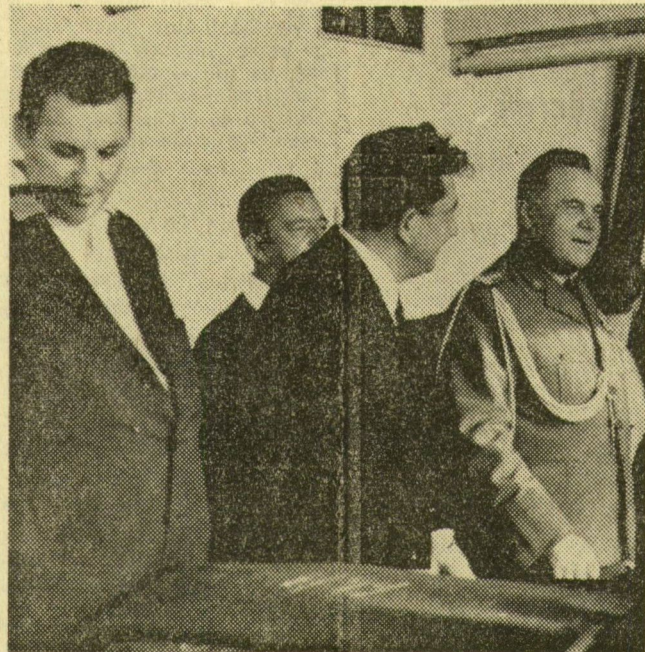
Ami az első orosz nyelvi nyári szeminárium jövő évi programját illeti, arról dr. Szabó Tibor, a Magyar-Szovjet Baráti Társaság Szeged városi nyelviskolájának igazgatója — a szeminárium egyik vezetője — elmondotta, hogy 1970-ben már egy egész hetes programot állítanak össze az érdeklődők-

Lengyel-magyar barátsági napok

A népi Lengyelország megszületésének 25. évfordulója alkalmából a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottsága lengyel-magyar barátsági napokat rendez Csongrád megyében július 16-18. között. A barátsági napok lengyel vendégei, Eugeniusz Wislicz ezredes, a budapesti lengyel nagykövetség katonai és légügyi attaséja, valamint Edward Debicki, a budapesti Lengyel Kultúra igazgatója, kedden délelőtt érkezett Szegedre. A népfrent megyei bizottságán Katona Sándor országgyűlési képviselő, a népfrentbizottság titkára fogadta őket. A találkozóon többek között megjelent E. Szilágyi Júlia, az MSZMP Csongrád megyei végrehajtó bizottságának tagja, a pártbizottság osztályvezetője és Farkas István, a szegedi járási tanács vb elnöke is.

A vendégek tegnap délelőtt Szegeddel ismerkedtek majd délután Sándorfalvára látogattak, ahol este a művelődési házban lengyel-magyar barátsági est volt. Ezen Katona Sándor és Edward Debicki mondott beszédet. A beszédeket kulturális műsor követte.

A mai program Makóra vezet a baráti napok résztvevőit. Holnap, pénteken délelőtt Tápéra, délnben a

Somogyi Károlyné felvétele

Látogatás a Sándorfalvi Járási Általános Kétsz. varróműhelyében. Képünkön (balról jobbra): Edward Debicki, dr. Ócsai József községi tanácselnök és Eugeniusz Wislicz

Szegedi Ipari Vásár megnyitójára, délután pedig Forráskútra látogatnak el. Makón is, Forráskúton is rendeznek lengyel-magyar barátsági estet. A községekben

ezenkívül fejlesztési kérdésekkel, a termelőszövetkezetek, a kisipari és háziipari szövetkezetek munkájával ismerkednek a lengyel vendégek.

Géppróba az új üzemben

Szerdán megkezdtek a gépek, berendezések próbáját a Péti Nitrogénművek új izopropilamin üzemében. A növényvédőszer alapanyagot termelő gyár rész 32 millió forint költséggel a szomszédos vegyi üzem, a Fűzfői Nitrokémiai kérésére létesült. A Hungazin előállításához ugyanis elengedhetetlenül szükséges az izopropilamin, amelyet eddig tőkés országokból importáltak. A pétiéki új termékével előreláthatóan évente csaknem fél millió dollár kiadásától mentesítik a népgazdaságot.

Legfontosabb a pályaválasztás

Ülésezett az ifjúságvédelmi bizottság

Radnóti Tamásnak, a városi tanács művelődésügyi osztálya helyettes vezetőjének elnökletével tegnap délelőtt a Kállai Éva nevelőotthonban ülést tartott a szegedi gyermek- és ifjúságvédelmi bizottság. A tanácskozás megvitatta az állami gondozott fiatalok és a gyógypedagógiai iskolák végzett tanulóinak munkába állásával kapcsolatos helyzetet, egyebek között hangsúlyozva, hogy ezeknek a fiataloknak beilleszkedése a munkába és a társadalomba évek óta javuló eredményességgel folyik, bár természetesen nem gondok nélkül.

E gondok közül az első a fiatalok pályaválasztásának segítése. A siketnémák intézetében például mindenekelőtt asztalos- és kárpitosképzés folyik, de jó eredmény ellenére sem megnyugtató az intézetből kikerült fiatalok elhelyezése.

A vita résztvevői ezzel kapcsolatban rámutattak, hogy az elhelyezkedés körül nem azért jelentkezik problémák, mert a fiatalok siketnémák, hanem azért, mert az a két szakma is nagymértékben átalakult, az utóbbi években előtérbe kerültek a nagyüzemi termelési formák, s ennek következtében a hagyományos képzés vesztett jelentőségéből. Asztalosként, kárpitosként szinte lehetetlen bárkinek is elhelyezkedni.

Ezeket a gondokat kétféleképpen lehet segíteni. Az egyik, hogy a pályaválasztást, illetve a képzést az ipar, a társadalom szükségleteihez kell igazítani. A másik — s erre is vannak elképzelések

—, hogy a gyógypedagógiai iskolákból kikerülő olyan fiatalokat, akik önálló munkára képtelenek, szociális intézményekben működő üzemekben kell foglalkoztatni. A szegedi városi tanács és a Csongrád megyei tanács tervei is hasonló intézmény szervezését. A fontosabb azonban a fiatalok pályaválasztásának tudatosabb irányítása.

Bizonyos munkahelyeken és szakmákban kivételesen jó a helyzet. Bár a gyógypedagógiai intézetekből kikerült fiatalok közül sokan igen gyakran változtatnak munkahelyet, a fonalfeldolgozó vállalatnál munkába álltak általában jól érzik magukat, s nem kívánnak más munkahelyre kerülni. Nyilvánvaló, hogy a munkahely-változtatásban elsődleges szerepe van annak, hogyan foglalkoznak az egyes üzemekben az ott dolgozó ilyen fiatalokkal. A fonalfeldolgozó példa lehet a többi üzem számára.

Vásári előzetes

Kávéfőző-újdonságok

A Szegedi Ipari Vásár és Kiállítás előkészületei elkezdtek a finishez. A pénteki nyitás előtti napokon teljes nagyüzem volt a vásárvárosban, sőt a legfrissebbek már megtartották az első sajtótájékoztatót is. Tegnapi, szerdán az AUTÓFÉM Ktsz. a TRANSELEKTRO Kereskedelmi Vállalattal közösen fogadta az újságírókat, hogy beszámoljon termékeiről, a vásárra hozott újdonságairól. A sajtótájékoztatót részt vett Prágai Tibor, az MSZMP Szeged városi bizottsága ipari osztályának megbízott vezetője, dr. Csikós Ferenc, a Szeged m. j. városi tanács vb titkára, valamint a Szegedi Idegenforgalmi Hivatal és több más vállalat képviselője is.

Pruzsinszki István, az AUTÓFÉM főmérnöke beszámolt a szövetkezet új termékeiről, amelyeket első ízben a szegedi vásáron mu-

Önállóság és rátermettség

Összetartozó, párba kívánkozó fogalmak. Kár, hogy ez a kívánalom nem mindenütt teljesedik. Mert míg az önállóságot gazdasági reformunk bevezetése tüstént jogaiba iktatta, a rátermettség már nem ilyen eleve-adott valami. A rátermettség vagy van, vagy nincs egy-egy vezető esetében, esetleg részben nincs, s akkor tanúlással, képzéssel pótolni lehet a hiányzó részt. Ahol azonban a nagymérvű hiány mutatkozik, ahol hiába kiállt a hozzáértő, a fogékony, tehetséges vezetést az önállóság, ahol tehát az új mechanizmusnak ez a legösszeillőbb párosa nem alakulhat ki — ott előbb-utóbb maga a kollektíva is megérzi a hiányt. Megérzi, hogy rátermettség híján irányítói nem tudnak élni az önállósággal, képtelenek jól sáfárkodni vele, ügyesen kamatoztatni.

Erti, amit csinál — ez a szólásunk tömör megfogalmazását adja, mi is a rátermettség lényege. Boncolgathatjuk ezzel kapcsolatban az okozati összefüggéseket: gazdasági vezető gardánk elég jól értette már a dolgát ahhoz, hogy a reform körülményei közt is derekas helytállást várhassunk tőle. A központi utasítások rendszeréről tehát bizvást térhetünk át a döntési jogokban bővelkedő — ám nagyobb felelősséggel is járó — az önállóságot adó — de több önálló gondolatot is követelő — új rendre. S ezt a bizalmat az eltelt idő igazolta is.

Természetesen ott, ahol a rátermettség vette kézbe mindazt, amit az önállóság adni tudott. Így bizonyosodott be, hogy a reform szellemét, a gazdasági élet mozgásait érző, mozgékony vezető típus mind többre képes. S éppen ez az, aminek fényre látatja az árnyékokat is. Mert több helyen megmutatkozott: bajok vannak a vezetői alkalmasságával, s ezek a bajok az új körülmények közt mintegy felgyújtódnak. Akad olyan irányító, aki bőséges tapasztalatokkal rendelkezik a régi, „tervutasításos” időkben, érdemeiket is szerezte, de nem találja fel magát a bonyolultabb helyzetben. S ha nincs meg benne a tanulási készség, szemléletben is, szakmai téren is, mindinkább elmarad a követelményektől. Nem tud, vagy nem is igen igyekszik felőni a feladat nagyságához. Találkozhattunk aztán olyan gyáregység-vezetővel is, akinek megvolt a rátermettség, a képesség, csak éppen kötötték a kezét, nyíralták az önállóságát, nem tudta valóra váltani elgondolásait. Az önállóság ilyen felemás értelmezése nemcsak vállalati központ és gyáregység viszonylatában, egyéb szinteken is előfordul. S vajon elég hozzáértéssel irányítanak-e azok, akik ilyenformán mintegy kasztkozhoz kötnék a reformot: én mostantól így csinálok, te azonban éppúgy csak az utasításokra figyelsz, mint korábban!

Az eltelt másfél év sok tanulságos leckét adott. Akik korábban csak termelési mutatókban gondolkodtak, hamar észrevehették; a felsőbb osztályban „szigorúbb tanító” van. A piac, a vezetői ismételtelen olyan helyzetekkel találta magukat szemben, amelyek nem sablonosak, amelyek önálló döntést követeltek. Az anyagról, segédanyagról való gondoskodás éppúgy vizsgatétel volt, mint az igényfelmérés, piacutatás és a minőség. Ahol megvolt a tanulási készség, ötletesség és rugalmasság, ott végül is a kívánt eredményt mutathatták fel. Egészen el is mondhatjuk: nőtt a vezetés színvonala.

Nőtt, ám mégsem lehetünk elégedettek, hisz az élet mind nagyobb feladatokat állít elénk. S ahogy ezek növekednek, a hozzáértésben is nőnie kell. A tudásszomj, az akaraterő, a szorgalom, aminek számos vezető példáját adta az eltelt időben, bizonyítja, hogy többre képesek. De ne feledjük, hogy csak azok tudják így mozgósítani képességeiket, akiknek van mit mozgósítani. A rátermettség, tehetség elsődleges: ez az a sarkalatos pont, ahonnan kiindulva még szebb eredményekre lehet törni. A többség boldogulását kell nézni, s ha ennek az az ára, hogy egy-egy poszton „örszögölt” eszközöljenek, éppen ezért nem szabad tétovázni.

Ide kívánkozik még valami. A vállalatok, üzemek belső mechanizmusának újratertése, folyamatos, következetes reformálása. Érthető, hogy eddig inkább a külső motívumok álltak az érdeklődés középpontjában. Ezeknek rendszerében kellett beilleszkedniük a vállalatoknak. Ez hol jobban, hol kevésbé sikeresen most már megtörtént, s az élet mind sürgetőbben veti fel a belső szervezeti, technológiai felépítés alapos vizsgálatát. Vezetői koncepciót, önálló gondolatokat kívánó feladat ez, s minél előbb teljesítik, annál nagyobb haszonnal jár majd.

S. M.

Terménytároló — vaslemezekből

A Borsodnádasdi Lemezgyár — élve a gazdasági mechanizmus lehetőségeivel — vaslemezekből összerakható szemestermény-tárolóval bővítette termékei választékát. Az első vaslemezekből

összeállítható terménytárolót a gyár szakemberei Érsek-vadkertben építik meg. Az öt, henger alakú tárolóegységben egyenként hatvan, összesen tehát 300 vagon szemes terményt raktározhatnak. (MTI)

CSÜTÖRTÖK, 1969. JÚLIUS 17.

DÉLMAGYARORSZÁG 3